

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับประจำวันที 2 เดือนเมษายน พ.ศ.2568 หน้า 17 มูลค่าข่าว 260,025.-

นักวิจัยพัฒนา ‘กระดาษทรงสี่เหลี่ยม’ จุดเริ่มต้นเพื่อต่อยอดสู่ชุดอวกาศ

กระดาษธรรมดาทั่วไปเมื่อได้รับรังสีแกมมาจะถูกเปลี่ยนสภาพกลายเป็นกระดาษที่เปื่อยยุ่ย เสียหาย แต่นักวิจัยไทยกำลังพัฒนากระดาษที่สามารถทนรังสีได้ ซึ่งจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานเป็นอุปกรณ์ต่างๆ ได้ เช่น อุปกรณ์ตรวจวัดรังสี และองค์ความรู้เดียวกันนี้ยังสามารถต่อยอดสู่การพัฒนาชุดอวกาศหรือยานอวกาศได้ เนื่องจากกระดาษ ชุดอวกาศ และยานอวกาศล้วนเป็นวัสดุที่เรียกว่า “พอลิเมอร์”

นักวิจัยจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมวัสดุ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ร่วมกับนักวิจัยจากอีกหลายหน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ร่วมพัฒนากระดาษทรงสี่เหลี่ยมมาซึ่งเป็นรังสีที่มีสมบัติทะลุทะลวงสูง

ทั้งนี้ นักวิทยาศาสตร์ได้นำวัสดุจากธรรมชาติคือกระดาษกรองซึ่งเป็นเซลลูโลสที่ได้จากพืชและเป็นพอลิเมอร์รูปแบบหนึ่งมาจุ่มเคลือบ “วัสดุแผ่นบางไททานิก” ซึ่งเป็นวัสดุคอมโพสิตและวัสดุนาโนสองมิติ (two-dimensional nanomaterials) ชนิดหนึ่ง โดยได้เคลือบวัสดุดังกล่าวที่ปริมาณ 0.6 มิลลิกรัมต่อตารางเซนติเมตร และสามารถเคลือบกระดาษได้ด้วยอุปกรณ์พื้นฐานที่มีอยู่ในห้องปฏิบัติการทั่วไป โดยไม่ต้องอาศัยอุณหภูมิสูงในการจุ่มเคลือบสาร เพราะสามารถปฏิบัติการได้ที่อุณหภูมิห้อง

ผลจากการเคลือบกระดาษด้วยวัสดุแผ่นบางไททานิก พบว่า กระดาษดังกล่าวสามารถทนต่อรังสีแกมมา ได้มากกว่า

กระดาษกรองที่ไม่ได้เคลือบวัสดุนาโนสูงถึง 50 กิโลเกรย์ และเมื่อเทียบกับกระดาษที่ไม่ได้เคลือบ พบว่าโครงสร้าง รวมถึงสมบัติทางแสง และสมบัติทางไฟฟ้าของวัสดุคอมโพสิตที่เคลือบกระดาษเปลี่ยนไปเพียงเล็กน้อย

ข้อดีของการพัฒนากระดาษให้เป็นวัสดุที่ทนต่อรังสีแกมมาคือ กระดาษเป็นวัสดุที่สามารถใช้แล้วทิ้งได้ และกระดาษยังเป็นตัวรองรับ (substrate) ที่สามารถรวมหลายๆ สิ่งให้อยู่ด้วยกันได้ ซึ่งนักวิจัยนำไปพัฒนาเป็นอุปกรณ์วัดรังสีได้ เนื่องจากอุปกรณ์วัดรังสีต้องมีส่วนที่รับรังสีแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลง และส่วนที่รับรังสีแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยการวัดจะแม่นยำและถูกต้องนั้น วัสดุรองรับต้องไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจากการตรวจสอบด้วยเทคนิคภาพถ่ายเอกซเรย์สามมิติจากแสงซินโครตรอน (X-ray Tomography Microscopy : XTM) แสดงให้เห็นว่า เส้นใยเซลลูโลสไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางกลศาสตร์ หรือไม่เกิดการเปื่อยยุ่ย เสียหาย

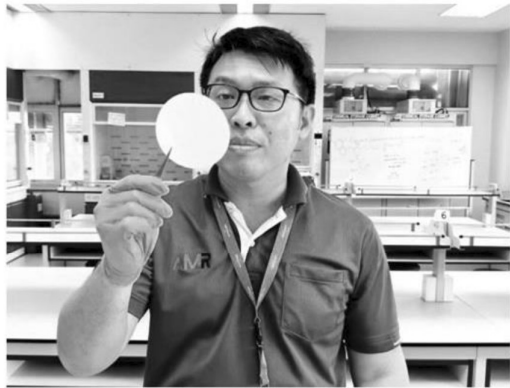
นอกจากนี้เมื่อใช้เทคนิคภาพถ่ายเอกซเรย์สามมิติจากแสงซินโครตรอน ตรวจสอบ

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

การกระจายตัวของวัสดุแผ่นบาง ไททานเนทในวัสดุคอมโพสิต พบว่า วัสดุแผ่นบางไททานเนทกระจายตัว อยู่ในช่องว่างระหว่างเส้นใยเซลลูโลส ของกระดาษ ผลที่ได้นี้สอดคล้อง กับการพิสูจน์ลักษณะด้วยกล้อง ปรุภาพอื่น ได้แก่ กล้องจุลทรรศน์ แสง กล้องจุลทรรศน์แรงอะตอม และกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน แบบส่องกราดและแบบส่องผ่าน

สำหรับวัสดุแผ่นบาง ไททานเนทซึ่งทำให้กระดาษสามารถ ทนต่อรังสีแกมมาได้นั้น เป็นวัสดุ นาโนสองมิติ ชนิดหนึ่ง โดยวัสดุนาโนสองมิติเป็นวัสดุแผ่นบางๆ ที่ มีความหนาในระดับนาโนเมตร และเป็นวัสดุใหม่ที่ได้รับความสนใจ อย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีสมบัติ ที่ขึ้นกับทิศทางและความหนา ทนต่อสภาพที่รุนแรง อีกทั้งสามารถ ล้างเคราะห์วัสดุดังกล่าวในรูปของ สารผสมที่เรียกว่าคอลลอยด์ในน้ำ ได้ง่าย จึงสะดวกต่อการประยุกต์

ใช้งานได้หลากหลาย

วัสดุนาโนสองมิติที่รู้จักกันดีคือกราฟีน ซึ่งเป็นวัสดุที่มีคาร์บอนเป็นส่วนประกอบเพียง อย่างเดียว ขณะที่ไททานเนทซึ่งใช้ในงานวิจัยนี้ มีไททานเนียมและออกซิเจนเป็นส่วนประกอบ ซึ่งนักวิจัยสามารถแทนที่ไททานเนียมด้วยธาตุ อื่นๆ ได้เยอะกว่ากราฟีนที่เป็นเพียงคาร์บอน อย่างเดียว จึงสามารถปรับสมบัติต่างๆ ของ วัสดุได้เยอะกว่ากราฟีน องค์ความรู้จากงาน วิจัยนั้นนอกจากนำไปพัฒนาเป็นอุปกรณ์ตรวจ วัดรังสีแล้ว ยังสามารถต่อยอดสู่การพัฒนาชุด อวกาศและยานอวกาศที่ทนต่อรังสีในอวกาศ ได้ เนื่องจากชุดอวกาศและยานอวกาศนั้นเป็น พอลิเมอร์เช่นเดียวกับกระดาษ

งานวิจัยนี้ยังได้รับการตีพิมพ์ผลงาน ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ Ceramics International ซึ่งอยู่ในฐานข้อมูล WOS และ Scopus และได้รับการจัดระดับโดย Journal Citation Reports ในสาขา Materials Science, Ceramics ใน Quartile 1 (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 91.1 และค่า Impact Factor เท่ากับ 5.2) ด้วย